

2020/2005(INL)

6.1.2023

ZIŅOJUMA PROJEKTS

ar ieteikumiem Komisijai par kvalitatīvu stažēšanos Eiropas Savienībā
(2020/2005(INL))

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

Referente: *Monica Semedo*

(Iniciatīva – Reglamenta 47. pants)

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
I PIELIKUMS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMAM	10
IETEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ PIEPRASĪTĀ PRIEKŠLIKUMA SATURU	10
Eiropas pamatdirektīva par pienācīgu atlīdzību par stažēšanos.....	10
II PIELIKUMS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMAM.....	11
IETEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ PIEPRASĪTĀ PRIEKŠLIKUMA SATURU	11
Padomes 2014. gada Ieteikuma par stažēšanās kvalitātes sistēmu atjaunināšana	11
PASKAIDROJUMS	13

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

ar ieteikumiem Komisijai par kvalitatīvu stažēšanos Eiropas Savienībā (2020/2005(INL))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 225. pantu,
- ņemot vērā LESD 292. pantu saistībā ar LESD 153. un 166. pantu,
- ņemot vērā LESD 153. panta 2. punkta b) apakšpunktu saistībā ar LESD 153. panta 1. punkta b) apakšpunktu,
- ņemot vērā Padomes 2014. gada 10. marta Ieteikumu par stažēšanās kvalitātes sistēmu¹ (“Padomes 2014. gada ieteikums),
- ņemot vērā Komisijas 2022. gada 3. augusta faktu kopsavilkuma ziņojumu par tiešsaistes sabiedrisko apspriešanu, kas veikta, lai atbalstītu Padomes 2014. gada ieteikuma par stažēšanās kvalitātes sistēmu (SKS) izvērtēšanu²,
- ņemot vērā *Eurofound* 2017. gada 27. jūlija ziņojumu “Fraudulent contracting of work: Abusing traineeship status (Austria, Finland, Spain and UK)”³,
- ņemot vērā Komisijas 2018. gada oktobra ziņojumu “Traineeships under the Youth Guarantee – Experience from the ground”⁴,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 4. oktobra paziņojumu “Garantija jauniešiem un jaunatnes nodarbinātības iniciatīva — pēc trīs gadiem” (COM(2016)0646),
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2016. gada 4. oktobra darba dokumentu “Applying the Quality Framework for Traineeships” (SWD(2016)0324),
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 30. oktobra Ieteikumu “Tilts uz nodarbinātību — Garantijas jauniešiem pastiprināšana” un ar ko aizstāj Padomes 2013. gada 22. aprīļa Ieteikumu par garantijas jauniešiem izveidi⁵,
- ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija izsludināja 2017. gada 17. novembrī Gēteborgas samītā, un jo īpaši tā 4. principu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 10. oktobra Regulu (ES) 2019/1700, ar ko izveido vienotu ietvaru Eiropas statistikai par personām un

¹ OV C 88, 27.3.2014., 1. lpp.

² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13118-Quality-Framework-for-Traineeships-review-evaluation-/public-consultation_lv

³ <https://www.eurofound.europa.eu/publications/information-sheet/2017/fraudulent-contracting-of-work-abusing-traineeship-status-austria-finland-spain-and-uk>

⁴ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8163&furtherPubs=yes>

⁵ OV C 372, 4.11.2020., 1. lpp.

mājsaimniecībām, kuras pamatā ir no izlasēm savākti dati individuālā līmenī, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 808/2004, (EK) Nr. 452/2008 un (EK) Nr. 1338/2008 un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1177/2003 un Padomes Regulu (EK) Nr. 577/98⁶,

- ņemot vērā Reglamenta 47. un 54. pantu,
 - ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu (A9-0000/2023),
- A. tā kā stažēšanās (prakse) ir ierasts veids, kā jaunieši gūst pieredzi pirms stabila darba atrašanās; tā kā stažēšanās var atvieglot pāreju no izglītības vai profesionālās apmācības uz darba tirgu; tā kā ir būtiski radīt optimālus apstākļus un stimulus, lai jaunieši varētu piekļūt kvalitatīvām stažēšanās vietām, kas viņiem dos iespēju gūt noderīgu mācību un darba pieredzi un attīstīt relevantās prasmes; tā kā iegūtajām prasmēm un stažēšanās darba slodzei jābūt samērīgai ar atlīdzību par stažēšanos;
- B. tā kā Savienībā pastāv atšķirīgas stažēšanās definīcijas; ar “stažēšanos” var saprast ierobežota ilguma, apmaksātu darba praksi, kurā ir ietverts mācīšanās un apmācības elements un kuru persona veic, lai gūtu praktisku un profesionālu pieredzi ar mērķi uzlabot savu nodarbinātību un atvieglot pāreju uz stabilu nodarbinātību⁷;
- C. tā kā Savienībā pastāv dažādi stažēšanās veidi un ne visi stažēšanās veidi ir pieejami visās dalībvalstīs; tā kā lielāko daļu stažēšanās veidu Savienībā var iedalīt šādās kategorijās: atvērta tirgū piedāvātā stažēšanās, ar aktīvu darba tirgus politiku saistīta stažēšanās un stažēšanās, kas ir daļa no profesionālās apmācības vai akadēmiskās vai profesionālās izglītības programmas;
- D. tā kā visā Savienībā pastāv atšķirīgs tiesiskais regulējums un pieejas, kas reglamentē stažēšanos; tā kā šādas regulējuma atšķirības pastāv gan starp dalībvalstīm, gan dažos gadījumos dalībvalstīs;
- E. tā kā pētījumu rezultātā ir noteikta saikne starp stažēšanās kvalitāti un nodarbinātības rezultātiem⁸;
- F. tā kā Padomes 2014. gada ieteikums attiecas uz atvērta tirgū piedāvātu stažēšanos un stažēšanos, kas saistīta ar aktīvu darba tirgus politiku;
- G. tā kā Padomes 2014. gada ieteikumā dalībvalstīm ieteikts praksē ieviest šādus stažēšanās kvalitātes sistēmas principus: rakstisku stažēšanās līgumu noslēgšana, mācību un apmācības mērķi, stažieriem piemērojamie darba nosacījumi, stažiera un stažēšanās nodrošinātāja tiesības un pienākumi, saprātīgi ierobežots stažēšanās ilgums, pienācīga stažēšanās atzīšana, pārredzamības prasības, pārrobežu stažēšanās izveide, Eiropas strukturālo un investīciju fondu izmantošana stažēšanās veicināšanai un pašas

⁶ OV L 261 I, 14.10.2019., 1. lpp.

⁷ Padomes 2014. gada ieteikums, 3. lpp.

⁸ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/699459/EPRS_STU\(2022\)699459_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/699459/EPRS_STU(2022)699459_EN.pdf), 1. lpp.

stažēšanās kvalitātes sistēmas piemērošana;

- H. tā kā persona var saskarties ar dažādu veidu diskrimināciju, tostarp diskrimināciju dzimuma, rases, ādas krāsas vai etniskās izcelsmes, ģenētisko īpatnību, valodas, reliģijas vai pārliecības, šķiras vai sociālās izcelsmes, seksuālās orientācijas, fizisko vai garīgo spēju, vai vecuma dēļ; tā kā ir ļoti svarīgi koncentrēties uz to, lai tiktu novērsta un pārvarēta jebkāda diskriminācija stažēšanās jomā un nodrošināta piekļuve stažēšanās iespējām no darba tirgus visvairāk atsvešinātām personām un personu grupām;
- I. tā kā kvalitatīva stažēšanās var palīdzēt apkarot prasmju neatbilstību un no tās izrietošo darbaspēka trūkumu Savienībā, samazinot meklēšanas slogu un salāgojot izmaksas, kas rodas stažēšanās nodrošinātājiem un praktikantiem; tā kā pārāk daudz jauniešu nespēj atrast stabilu darbu, jo viņiem nav vajadzīgo prasmju vai viņi veic savām prasmēm neatbilstošu darbu; tā kā tajā pašā laikā 40 % darba devēju nevar savu vakanču aizpildīšanai atrast cilvēkus ar vajadzīgajām prasmēm⁹;
- J. tā kā aptuveni puse no visiem 15–34 gadus veciem jauniešiem Savienībā ir guvuši darba pieredzi vismaz vienā praksē; tā kā tas nozīmē, ka aptuveni četri miljoni personu gadā Savienībā piedalās vismaz vienā praksē¹⁰;
- K. tā kā lielākā daļa Eiroparometra aptaujā aptaujāto stažieru uzskata, ka viņu pieredze ir vai varētu būt noderīga stabila darba atrašanā (71 %), bet gandrīz trešdaļa respondentu tā neuzskata (28 %) ¹¹;
- L. tā kā tajā pašā Eiroparometra aptaujā norādīts, ka tikai 40 % stažieru saņēma finansiālu kompensāciju un vairāk nekā puse šo stažieru (53 %) uzskatīja, ka kompensācija nav pietiekama, lai segtu dzīvošanas pamatizmaksas¹²; tā kā pienācīgai atlīdzībai par stažēšanos ir jāsedz vismaz dzīvošanas pamatizmaksas;
- M. tā kā saskaņā ar Eiroparometra veikto aptauju stažēšanās citā dalībvalstī joprojām ir reta un tikai 9 % stažēšanos Savienībā notiek ārvalstīs¹³;
- N. tā kā trūkst atjauninātu salīdzināmu datu par stažēšanos valstu un Savienības līmenī,
1. uzsver, ka stažēšanās galvenokārt ir mācību pieredze; aicina Komisiju un dalībvalstis atvieglot un uzlabot jauniešu piekļuvi kvalitatīvām, apmaksātām un iekļaujošām stažēšanās vietām;
 2. uzsver, ka kvalitatīva stažēšanās ir vajadzīga, lai uzlabotu jauniešu prasmes un nodarbināmību un tādējādi atvieglotu viņu pāreju uz darba tirgu; uzsver, ka stažēšanās var būt iespēja jauniešiem mācīties un izmēģināt dažādas profesijas, lai atrastu darbu, kas vislabāk atbilst viņu talantiem un vēlmēm;
 3. uzsver nepieciešamību novērst prasmju neatbilstību un vienlaikus akcentē tā iespējamo

⁹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1146&langId=lv>

¹⁰ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/699459/EPRS_STU\(2022\)699459_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/699459/EPRS_STU(2022)699459_EN.pdf),

2. lpp.

¹¹ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/1091>

¹² Turpat.

¹³ Turpat.

pievienoto vērtību gan darba devējiem, gan stažieriem; šajā sakarībā uzsver, ka ir jāpiedāvā stažēšanās jomās, kas saistītas ar darba tirgos vajadzīgajām prasmēm, un uz nākotni vērstās nozarēs, lai novērstu darbaspēka trūkumu, ņemot vērā gan zaļo, gan digitālo pārkārtošanos;

4. atgādina, ka kvalitatīva stažēšanās var dot vērtīgu ieguldījumu Savienības sociālo mērķu (piemēram, ka mācībās ik gadu būtu jāpiedalās vismaz 60 % pieaugušo un nodarbinātiem vajadzētu būt vismaz 78 % iedzīvotāju vecumā no 20 līdz 64 gadiem) sasniegšanā līdz 2030. gadam;

Pašreiz spēkā esošo tiesību aktu pārskatīšana

5. aicina Komisiju atjaunināt Padomes 2014. gada ieteikumu;
6. atzīst, ka spēkā esošie stažēšanās kvalitātes sistēmas principi joprojām ir būtiski, lai atbalstītu jauniešus, kuri īsteno kvalitatīvu stažēšanos; tomēr uzsver, ka ir jāpievieno jauni principi; tādēļ aicina Komisiju atjauninātajā stažēšanās kvalitātes sistēmā iekļaut šādus papildu principus:
 - stažieru piekļuve sociālajai aizsardzībai saskaņā ar valstu shēmām,
 - stažēšanās pieejamības uzlabošana stažieriem ar invaliditāti un stažieriem no citām marginalizētām grupām, izmantojot intersekcioņālu pieeju,
 - piekļuve kvalitatīviem attālinātās stažēšanās un hibrīdstažēšanās apstākļiem (attiecīgā gadījumā),
 - piekļuve pienācīgai mentorēšanai un apmācītu mentoru norādījumiem;
7. aicina Komisiju ierosināt paplašināt stažēšanās kvalitātes sistēmas darbības jomu, aptverot visus stažēšanās veidus;
8. aicina Komisiju ierosināt direktīvu, kas nodrošinātu pienācīgu atlīdzību par stažēšanos, lai nepieļautu ekspluatējošu praksi;

Palīdzība un informētības palielināšana

9. atkārtoti uzsver, ka Eiropas Sociālajam fondam Plus (ESF+) un Garantijai jauniešiem var būt būtiska loma kvalitatīvu stažēšanās iespēju skaita palielināšanā; mudina dalībvalstis ar Komisijas atbalstu izmantot visus šajā jomā pieejamos resursus;
10. aicina dalībvalstis labāk izmantot ESF+, lai veicinātu progresu izglītībā un mācībās un pāreju uz darba dzīvi, atbalstot mūžizglītību un nodarbināmību ar mērķi sekmēt ikviena cilvēka pilnīgu līdzdalību sabiedrībā un veicināt konkurētspēju¹⁴;
11. aicina Komisiju valsts, reģionālā un vietējā līmenī palielināt informētību par pieejamajiem Savienības līdzekļiem, lai nodrošinātu, ka visi var piekļūt kvalitatīvām stažēšanās iespējām;

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1057&from=EN>

12. aicina Komisiju atbalstīt paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm kvalitatīvas stažēšanās jomā; mudina dalībvalstis sniegt norādījumus un palīdzību darba devējiem, jo īpaši mikrouzņēmumiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai tie varētu piedāvāt kvalitatīvu stažēšanos, un sniegt stimulus darba devējiem, kas stažieriem pēc stažēšanās sekmīgas pabeigšanas nodrošina kvalitatīvu iekārtošanu darbā;
13. atzinīgi vērtē Komisijas ierosinājumu noteikt 2023. gadu par Eiropas Prasmju gadu; aicina Komisiju Eiropas Prasmju gadā īpašu uzmanību pievērst kvalitatīvas un apmaksātas stažēšanās iespējām;
14. aicina Komisiju sniegt palīdzību dalībvalstīm juridiskos jautājumos, kas saistīti ar kvalitatīvas stažēšanās sistēmas īstenošanu;

Paraugprakse un uzraudzība

15. aicina dalībvalstis īstenot atbilstošas uzraudzības shēmas, lai nodrošinātu, ka stažieru pirmā darba pieredze ir kvalitatīva; aicina Komisiju nākt klajā ar vadlīnijām par atbilstošām uzraudzības shēmām, lai nodrošinātu, ka datu vākšana notiek vienveidīgi;
16. aicina valstu darba tirgus inspekcijas nodrošināt, ka spēkā esošie noteikumi par kvalitatīvu stažēšanos tiek ievēroti; šajā sakarībā aicina turpināt valstu darba tirgus inspekciju informēšanu, apmācību un spēju veidošanu;
17. aicina veidot ciešāku sadarbību starp visām ieinteresētajām personām, jo īpaši izglītības un profesionālās apmācības sniedzējiem, uzņēmumiem, valstu valdībām, reģionālajām un vietējām pašvaldībām, un iesaistīt sociālos partnerus; ierosina izveidot Eiropas Stažēšanās aliansi, kas būtu līdzīga Eiropas Mācekļību aliansei un apvienotu valdības un galvenās ieinteresētās personas ar mērķi stiprināt stažēšanās kvalitāti un piedāvājumu visā Savienībā, vienlaikus veicinot stažieru mobilitāti;
18. aicina sadarbībā ar vietējo pašvaldību nodarbinātības aģentūrām atbalstīt vietējo prasmju pilnveides paktu, lai nodrošinātu, ka stažēšanās palīdz novērst prasmju neatbilstību darba tirgos;

Datu vākšana

19. aicina vākt kvalitatīvākus un salīdzināmākus datus par stažēšanos valstu un Savienības līmenī; prasa sociālo rezultātu pārskatā iekļaut salīdzināmus datus par stažēšanos;
20. uzsver, ka ir vajadzīgi papildu dati, jo īpaši par šķēršļiem, ar kuriem stažieri saskaras kvalitatīvas stažēšanās iegūšanā, un veidiem, kā tos pārvarēt, Covid-19 pandēmijas ietekmi uz stažieriem, grūtībām, ar kurām bieži nākas saskarties stažēšanās laikā, un veidiem, kā tās pārvarēt, iespējamiem šķēršļiem, ar kuriem saskaras darba devēji, piedāvājot kvalitatīvu stažēšanos, un veidiem, kā tos pārvarēt, digitālās stažēšanās priekšrocībām un trūkumiem, stažieru ar invaliditāti pieredzi, šķēršļiem, kas traucē īstenot pārrobežu stažēšanos, un veidiem, kā tos pārvarēt;

Pieklūstamība

21. atgādina, ka ir jāaizliedz jebkāda veida diskriminācija, tostarp diskriminācija dzimuma,

rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpatnību, valodas, reliģijas vai pārliecības, politisko vai jebkuru citu uzskatu dēļ, diskriminācija saistībā ar piederību pie nacionālās minoritātes, diskriminācija īpašuma, izcelsmes, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ; aicina dalībvalstis ieviest īpašus pasākumus, ar kuriem to nodrošinātu;

22. uzsver, ka kvalitatīvām stažēšanās vietām ir jābūt iekļaujošām un piekļūstamām visiem; jo īpaši uzsver, ka ir jāatbalsta personas ar invaliditāti, lai tām nodrošinātu piekļuvi kvalitatīvām stažēšanās vietām un iekļaujošu darbā pieņemšanas procesu; prasa Savienības līmenī definēt invaliditātes jēdzienu un paplašināt Eiropas invaliditātes karti, lai veicinātu personu ar invaliditāti mobilitāti un viņu spēju izmantot stažēšanās iespējas citās dalībvalstīs; uzsver, ka stažieriem ar invaliditāti ir vajadzīga piekļūstama darba vieta; aicina pārskatīt Padomes Direktīvu 2000/78/EK¹⁵, lai uzlabotu pantu par saprātīgiem pielāgojumiem darba vietā saskaņā ar ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām; aicina atbloķēt Diskriminācijas novēršanas direktīvas priekšlikuma (COM(2008)0426) pieņemšanu; uzsver, ka ir jānošķir atalgojums un personām ar invaliditāti sniegts atbalsts, lai ņemtu vērā ar invaliditāti saistītas papildu izmaksas par stažēšanos; uzsver, ka, lai atbalstītu personas ar invaliditāti, svarīga ir personīgā palīdzība; aicina veidot ciešāku sadarbību starp darba devējiem un organizācijām, kas pārstāv cilvēkus, kuri ir pakļauti lielākam diskriminācijas riskam;
23. uzsver mūžizglītības nepieciešamību; prasa, lai stažēšanās būtu pieejama visu vecumu cilvēkiem; atgādina, ka stažēšanās var sniegt daudz priekšrocību stažēšanās nodrošinātājam un stažierim;
24. uzsver, ka ir jāpiedāvā iespējas, kas paredzētas jauniešiem no nelabvēlīgas vides, jo īpaši jauniešiem, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (*NEET*); šajā sakarībā atbalsta Savienības līmeņa mērķrādītāju, saskaņā ar kuru līdz 2030. gadam ir jāpanāk, ka *NEET* īpatsvars ir mazāks nekā 9 %¹⁶;

Pārrobežu mobilitāte

25. aicina dalībvalstis veicināt pārrobežu stažēšanos; šajā sakarībā uzsver *EURES* kā stažēšanās vietas piemeklēšanas un darbā iekārtošanas rīka potenciālu; aicina Komisiju turpināt pilnveidot *EURES*, sniedzot skaidrāku informāciju, kā arī labākus norādījumus un darbā iekārtošanas pakalpojumus ieinteresētajiem stažieriem, kuri vēlas izmantot pārrobežu mobilitātes priekšrocības; aicina dalībvalstis popularizēt *EURES* cita starpā stažēšanās nodrošinātāju, jauniešu, bezdarbnieku un neseno absolventu vidū;

o

¹⁵ Padomes Direktīva 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju (OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.).

¹⁶ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Statistics_on_young_people_neither_in_employment_nor_in_education_or_training#To_what_extent_are_young_adults_neither_in_employment_nor_in_education_or_training.3F_The_transition_from_education_to_work

26. prasa Komisijai, pamatojoties uz LESD 153. panta 2. punkta b) apakšpunktu saistībā ar LESD 153. panta 1. punkta b) apakšpunktu, iesniegt priekšlikumu pamatdirektīvai, ar ko nosaka minimālās prasības pienācīgai atlīdzībai par stažēšanos, ievērojot I pielikumā iekļautos ieteikumus;
27. prasa Komisijai iesniegt priekšlikumu par Padomes 2014. gada ieteikuma atjaunināšanu, pamatojoties uz LESD 292. pantu saistībā ar LESD 153. un 166. pantu un ievērojot II pielikumā iekļautos ieteikumus;
28. uzskata, ka šajā ziņojumā izklāstītajiem priekšlikumiem ir vajadzīgs pietiekams finansējums un ar pieprasītajiem priekšlikumiem saistītie finansiālie izdevumi jāsedz no attiecīgā Savienības budžeta piešķiruma;
29. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju un pielikumā izklāstītos ieteikumus nosūtīt Komisijai un Padomei.

I PIELIKUMS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMAM

IETEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ PIEPRASĪTĀ PRIEKŠLIKUMA SATURU

Eiropas pamatdirektīva par pienācīgu atlīdzību par stažēšanos

Eiropas Parlaments uzskata, ka gaidāmajā tiesību akta priekšlikumā pamatdirektīvai, ar ko nosaka minimālās prasības pienācīgai atlīdzībai par stažēšanos, būtu jāievēro šādi principi un mērķi:

1. direktīvā būtu jānosaka minimālās prasības attiecībā uz pienācīgu atlīdzību par stažēšanos;
2. direktīva būtu jāpiemēro stažieriem, kurus uzskata par darba ņēmējiem, proti, personām, kurām ir darba attiecības, kā noteikts valsts tiesību aktos vai koplīgumu praksē, ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas (Tiesa) noteiktos kritērijus darba ņēmēja statusa noteikšanai (tostarp lietas 66/85, *Lawrie-Blum*, C-3/90, *Bernini*, C-109/04, *Kranemann*, C-229/14, *Balkaya*, kurās Tiesa ir sniegusi norādes par to, kad stažierus var uzskatīt par darba ņēmējiem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem). Ja stažieri atbilst šiem kritērijiem, direktīva būtu jāpiemēro šādiem stažieriem gan privātajā, gan publiskajā sektorā;
3. direktīvā būtu jāiekļauj noteikumi par sodiem.

II PIELIKUMS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMAM

IETEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ PIEPRASĪTĀ PRIEKŠLIKUMA SATURU

Padomes 2014. gada Ieteikuma par stažēšanās kvalitātes sistēmu atjaunināšana

Eiropas Parlaments uzskata, ka gaidāmajā Komisijas priekšlikumā par Padomes 2014. gada ieteikuma atjaunināšanu būtu jāievēro šādi ieteikumi:

1. stažēšanās kvalitātes sistēmas darbības joma būtu jāpaplašina, lai aptvertu visus stažēšanās veidus;
2. spēkā esošās stažēšanās kvalitātes sistēmas principi joprojām ir būtiski, lai palīdzētu jauniešiem īstenot kvalitatīvu stažēšanos, taču, lai uzlabotu stažēšanās kvalitāti, jo īpaši attiecībā uz mācību un apmācības saturu un stažēšanās darba nosacījumiem nolūkā sekmēt pāreju no mācībām, nodarbinātības vai ekonomiskās neaktivitātes uz darbu, pārskatītajā stažēšanās kvalitātes sistēmā būtu jāiekļauj šādi principi:
 - a) stažieru piekļuve sociālajai aizsardzībai saskaņā ar valstu shēmām,
 - b) stažēšanās pieejamības uzlabošana stažieriem ar invaliditāti un stažieriem no citām marginalizētām grupām, izmantojot intersekcionālu pieeju,
 - c) piekļuve kvalitatīviem attālinātās stažēšanās un hibrīdstažēšanās apstākļiem (attiecīgā gadījumā),
 - d) piekļuve pienācīgai mentorēšanai un apmācītu mentoru norādījumiem;
3. pārskatītajā stažēšanās kvalitātes sistēmā galvenā uzmanība būtu jāpievērš palīdzības sniegšanai darba devējiem, jo īpaši mikrouzņēmumiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem, kas piedāvā kvalitatīvu stažēšanos;
4. pārskatītajā stažēšanās kvalitātes sistēmā uzmanība būtu jāpievērš arī informētības palielināšanai gan valsts, gan reģionālā līmenī par pieejamajiem Savienības līdzekļiem, lai nodrošinātu kvalitatīvas stažēšanās pieejamību visiem;
5. pārskatītajā stažēšanās kvalitātes sistēmā būtu jāiekļauj atbilstošas uzraudzības shēmas, kuras īstenojamas dalībvalstīs un kuru mērķis ir nodrošināt, ka stažieru pirmā darba pieredze ir kvalitatīva. Šajā sakarībā valstu darba tirgus inspekcijām būtu jāuzrauga atbilstība spēkā esošajiem noteikumiem par kvalitatīvu stažēšanos;
6. pārskatītajā stažēšanās kvalitātes sistēmā būtu jāiekļauj noteikumi par ciešāku sadarbību starp visām ieinteresētajām personām un par Eiropas Stažēšanās aliansi izveidi, kura apvienotu valdības un galvenās ieinteresētās personas ar mērķi stiprināt stažēšanās kvalitāti un piedāvājumu visā Savienībā, vienlaikus veicinot stažieru mobilitāti;

7. pārskatītajā stažēšanās kvalitātes sistēmā būtu jāiekļauj noteikumi par kvalitatīvāku un salīdzināmāku datu vākšanu par stažēšanos valstu un Savienības līmenī un noteikumi par salīdzināmu datu iekļaušanu sociālo rezultātu pārskatā.

PASKAIDROJUMS

Stažēšanās ir bieži sastopams veids, kā jaunieši gūst nepieciešamo darba pieredzi pirms pastāvīga darba uzsākšanas.

Saskaņā ar Eirobarometra 2013. gada aptauju stažēšanās ir Savienībā ierasta prakse. Stažēšanās var dot labumu gan stažierim, gan darba devējam. Palīdzot stažieriem iekļauties darba tirgū, darba devēji iegūst piekļuvi talantīgu jauniešu kopumam.

Tomēr vairākas ieinteresētās personas ir paudušas bažas par stažēšanās kvalitāti, jo īpaši par mācību elementiem un darba apstākļiem. Attiecīgi šā ziņojuma mērķis ir radīt optimālus apstākļus, lai jaunieši varētu īstenot kvalitatīvu stažēšanos, kas viņiem sniegs noderīgu pieredzi. Tas ir būtiski, lai visiem jauniešiem neatkarīgi no viņu sociālekonomiskā stāvokļa nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas un piekļuvi darba tirgum. Tas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas neseno dramatisko ietekmi uz jauniešiem.

Šā priekšlikuma mērķis ir pārskatīt Padomes 2014. gada ieteikumus par stažēšanās kvalitātes sistēmu (SKS). Tajā galvenā uzmanība pievērsta darbības jomas paplašināšanai, aptverot vairāk stažēšanās veidu. Turklāt tas SKS iekļauj papildu principus, jo īpaši, lai uzlabotu stažēšanās kvalitāti attiecībā uz mācību un apmācības saturu un darba apstākļiem nolūkā atvieglot pāreju no izglītības uz nodarbinātību. Turklāt šajā priekšlikumā Komisija aicināta ierosināt direktīvu, kas nodrošinātu pienācīgu atbildību par stažēšanos, lai nepieļautu ekspluatējošu praksi. Priekšlikumā arī uzsvērts, cik svarīgi ir sniegt palīdzību un palielināt informētību par esošajiem fondiem un noteikumiem, kā arī atbalstīt paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm. Priekšlikums aicina valstu un ES līmenī vākt kvalitatīvākus un salīdzināmākus datus par stažēšanos un uzsver, ka kvalitatīvām stažēšanās vietām jābūt gan iekļaujošām, gan visiem piekļūstamām. Turklāt dalībvalstis aicinātas veicināt pārrobežu stažēšanos.

Šā ziņojuma mērķis ir sniegt iespējas jauniešiem. Tā mērķis ir nodrošināt optimālus apstākļus jauniešiem, kas veic kvalitatīvu stažēšanos, lai gūtu praktisku un profesionālu pieredzi un uzlabotu nodarbinātību un atvieglotu pāreju uz pastāvīgu nodarbinātību.